

2. Kwaliteitsbeleid
2.3.2. Visie op de kernprocessen van het CKG
2.3.2.1 Het pedagogisch interactieproces tussen opvoeder en kind in het CKG in de leefgroep
versie 2010

Doel:

Eigen doel:

- Een concretisering van het SMK 2, de visie op de kernprocessen van het CKG, voor gebruik in de leefgroep.
- Een concretisering van de rechten van het kind.

Toepassingsgebied:

De leefgroepwerking

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden:

Visiegroep

Verwante documenten:

- 2.3.2 Visie op de kernprocessen van het CKG
- 2.3.2.2 Het pedagogisch interactieproces tussen opvoeder en kind in de thuisbegeleiding
- 2.3.3.1 Maatschappelijke waarden ten aanzien van gebruikers

Aantoonbaarheid:

De leefgroepwerking (dossiers, vergadermomenten)

Het pedagogisch interactieproces tussen opvoeder en kind in het CKG

We maken een onderscheid tussen het pedagogische interactieproces tussen opvoeder en kind 1) in de leefgroep en 2) in de thuisbegeleiding

In de leefgroep

Het bieden van veiligheid en duidelijkheid

De leefgroepstructuur en de daarmee samengaande duidelijkheid zijn er in de eerste plaats op gericht de kinderen een veilig gevoel te geven. Zo worden een aantal situaties en handelingen voor hen voorspelbaar. Ze kunnen bijgevolg anticiperen of eventueel terugvallen op bepaalde structuren die hen een houvast geven en daardoor een stuk veiligheid. Duidelijkheid omtrent de reden van verblijf, bezoekregeling en toekomstperspectieven zijn evenzeer in het belang van een veilig gevoel voor het kind.

Accommodatie, verzorging en voeding zijn er opgericht kinderen het gevoel te geven dat er voor hen gezorgd wordt en dat zij zich goed kunnen voelen in de leefgroep. Door bewust om te gaan met cultuur- en sfeerelementen in de leefgroep wordt het veiligheidsgevoel bij de kinderen vergroot; bijvoorbeeld door open te staan voor ieders gezinsgewoonten, het beluisteren en bespreekbaar maken van gevoelens, het praten over thuis, een niet veroordelende houding aan te nemen, het samen spelen, een troostende knuffel,... een emotionele ondersteuning bieden voor het kind is ook hier een manier om het een veilig gevoel te laten ervaren in de leefgroep.

Het werken aan een goede relatie-opbouw met het kind en zijn opvoeders

Het uitbouwen van een vertrouwensrelatie met het kind in de leefgroep zodat het zich kan nestellen en kan groeien, is een rode draad doorheen de leefgroepwerking. Dit vergt een persoonlijke en respectvolle benadering ten aanzien van het kind, maar ook ten aanzien van zijn ouders, reeds vanaf het allereerste contact met de leefgroep. Een hartelijk onthaal, individuele aandacht door onder andere de aandachtsofvoeder, interesse voor ieders eigenheid, een luisterende, een meelevende houding, het zelf persoonlijk in relatie treden in de dagelijkse omgang met kinderen en hun ouders,... zijn enkele essentiële bouwstenen om te groeien tot een vertrouwensrelatie. De steeds wederkerende verzorgings-, speel-, en eetmomenten bieden de kans om deze band uit te bouwen.

Het leefgroepgebeuren is gericht op het bieden en opvolgen van groeikansen voor elk kind (respect voor het individu en gericht op het individueel welzijn van het kind)

Alhoewel het samenleven in groep een aantal voor iedereen geldende afspraken en regels vereist, is er tegelijkertijd doorheen het groepsproces en leefgroepgebeuren een blijvende alertheid aanwezig voor de specifieke noden en ontwikkelingsstaken van elk kind. De leefgroepwerking probeert voor ieder kind steeds opnieuw een uitnodigende omgeving aan te bieden en de nodige stimulansen om lichamelijk en psychisch te blijven groeien en ontwikkelen. Het groepsgebeuren en het aanwezige materiaal worden vaak als dankbaar werkmiddel aangewend om nieuwe mogelijkheden te exploreren.

Elk kind wordt gedurende zijn verblijf in de leefgroep opgevolgd qua evolutie door het totale begeleidingsteam en meer specifiek door de aandachtsofvoeder. Er wordt naar gestreefd het verblijf zo kort mogelijk te houden, maar met een maximum aan ontplooiingskansen. Tevens wordt er gedurende deze periode gezocht naar het meest bij de pedagogische vraag aansluitend perspectief voor dit kind.

Het niet naleven van de geldende afspraken heeft gevolgen.

De manier van straffen verschilt naargelang het kind en naargelang de situatie waarin het kind zich bevindt.

Toch zullen we bij het geven van straffen enkele algemene principes in ons achterhoofd moeten houden zodat zowel voor onszelf als voor de kinderen een transparant strafbeleid gehanteerd wordt.

Volgende **principes** worden gehanteerd:

- Geen lichamelijke straffen
- Geen vernederende straffen
- Geen straffen waarbij maaltijden worden ontnomen
- Geen straffen waarin bezoekrecht ontnomen wordt
- De straf volgt best zo kort mogelijk op de feiten
- De straf moet in verhouding zijn met de feiten
- Het kind kan best iets bijleren uit de straf
- ...
- Na het straffen is het belangrijk om de tijd te nemen om het terug goed te maken

Bij het uitdelen van straffen, zijn er verschillende gradaties mogelijk. Wij kiezen telkens voor de minst ingrijpende, maar toch voldoende maatregel volgens het **subsidiariteitsprincipe**.

Enkele **mogelijke maatregelen**, in oplopende volgorde van ingrijpendheid zijn de volgende. Per kind en per situatie zal moeten worden gekeken welke soort straf het meest effectief is. Ze moeten daarom niet in onderstaande volgorde gehanteerd worden.

- **Gedrag negeren/ afleiden/ activiteit stoppen/...**
- **Opmerking geven**
- **Indien situatie aan tafel: stoel omdraaien**
- **Als stoel omdraaien niet werkt of als de situatie zich niet aan tafel voordoet: strafstoel**

Vaste stoel op vaste plaats

Duur: 1 minuut per leeftijd van het kind vanaf het moment dat het kind rustig is.

Methode: Kind op een rustige, neutrale manier (het kind mag hier geen plezier aan beleven) naar de stoel brengen en duidelijk het concrete gedrag benoemen dat hiervan de oorzaak is.

Als het kind niet blijft zitten, brengen we het steeds terug naar de strafstoel. Na .... keren houden we het vast op de stoel zodat het niet weg kan.

Agressief gedrag naar zichzelf of anderen, eigen gedrag niet meer onder controle: time -out

- Geven van een straf die past bij het grensoverschrijdend gedrag

Bijvoorbeeld: vroeger slapen, activiteit niet meedoen, extra taakje,...

- Wanneer het kind het nodig heeft om tot rust te kunnen komen in een aparte ruimte (bijvoorbeeld doordat het zichzelf niet meer onder controle heeft, agressie,...), kunnen we een 'time-out' toepassen.

-Afhankelijk van de leeftijd van het kind en zijn/haar angstniveau, mate van controle over zichzelf, ... kan een andere manier van time-out gebruikt worden:

- *De begeleidster verwijdt zich samen met het kind van de leefruimte tot het kind rustig is. Samen keren ze dan terug naar de leefruimte en er wordt een nieuwe start genomen.*
- *Het kind wordt door de begeleidster in een aparte, prikkelarme ruimte gezet. We denken hierbij concreet aan de gang, de inkomhal,... De kamer wordt niet gezien als een geschikte time-outruimte.*

Werkwijze:

-Er wordt op een neutrale, duidelijke manier voor het kind benoemd voor welke concrete gedragingen deze maatregel wordt toegepast en het kind wordt op een neutrale rustige manier naar de ruimte gebracht.

-Op voorhand wordt aan het kind gezegd hoelang het in de aparte ruimte zal moeten blijven. Dit kan worden duidelijk gemaakt met behulp van een kookwekkertje/kleurenklok,... We hanteren als maatstaaf één minuut per leeftijd van het kind, vanaf het moment dat het kind rustig is.

Een andere boodschap kan zijn dat het kind terug mag komen als het rustig en aanspreekbaar is.

-De begeleidster houdt heel regelmatig toezicht en bevindt zich op gehoorsafstand van de ruimte waarin het kind zich bevindt. Ofwel wordt de deur op een kier

open gelaten ofwel gebruiken we een ruimte met een deur met een kijkvenster.

Achteraf

de opvoedster *het kind te wijzen op zijn* *zijn gedrag.* *-De situatie moet met het kind worden besproken door die de time-out afhandelde met de bedoeling aandelen in het escaleren van*

-Elke time-out dient op de teambespreking te worden besproken. Uit een grondige analyse van de verschillende situaties (aanleiding/aanpak/gevolg) kunnen we veel leren.
-Elke time-out moet in het individuele dossier genoteerd worden.

manier we het procedure kan best in de *-Tijdens de oudergesprekken wordt besproken op welke kind aanpakken bij probleemgedrag. Deze ouderbrochure vermeld staan.*

Ouders zijn welkom in de leefgroep

Het gezin blijft de eerste omgeving van het kind. Ouders zijn en blijven, ook tijdens een residentiële opname, de eerste verantwoordelijken voor het kind. Het kind blijft immers zijn plaats in het gezin behouden. Opvang in het centrum gebeurt enkel als het nodig is om de draaglast van de ouders te verlichten en om een nieuw draagvlak voor de ouders te creëren.

Tijdens het verblijf in de leefgroep worden de ouders zoveel mogelijk betrokken bij het leefgroepgebeuren. Contact tussen ouders en kind wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. Zo kunnen ouders in de leefgroep op bezoek komen, helpen in de verzorging van hun kind, vragen stellen in verband met de dagdagelijkse zorg en opvang,...

Zij blijven de opvoedingsverantwoordelijken. Tijdens een (semi-)residentiële opname zijn ze medepartners in het opvoedingsgebeuren en in verband met schoolse aangelegenheden, medische onderzoeken,...

Er vindt een systematische overleg plaats over de aanpak en de begeleiding van het kind met de ouders.

We werken aan de emancipatie van gezinnen

Wij stimuleren het gezin om zelf keuzes te maken. Belangrijk is dat het gezin zélf mee richting geeft en samen met het CKG de nodige ondersteuning bepaalt. We helpen de ouders hun mening naar voor te brengen, luisteren naar hun visie en gaan uit van hun krachten.

Wij gaan uit van een vrijwillige samenwerking. Vrijwilligheid is echter geen vrijblijvendheid. Van het gezin worden inspanningen gevraagd om aan de situatie te werken. Een financiële bijdrage voor de opvang stimuleert de verantwoordelijkheid van de ouders hierin. Deze bijdrage wordt bepaald in functie van het gezinsinkomen en de kinderlast.

De ondersteuning van de ouders richt zich vooral op hun pedagogische verantwoordelijkheid.

Wij willen het gezinsfunctioneren kindgericht bevragen en eventueel beïnvloeden. Er wordt aandacht besteed aan het verbeteren of herstellen van de leef-, woon-, arbeid-, gezondheid- of financiële situatie van het gezin, voor zover deze de pedagogische interactie en de psychosociale ontwikkeling van het kind beïnvloeden.

Wij willen samenwerkingsverbanden uitbouwen. Voor meer gespecialiseerde hulp wordt samengewerkt met of doorverwezen naar de geëigende diensten.

Ook de reeds betrokken hulpverlening loopt verder, maar in overleg met het CKG, waardoor hulpverlening complementair kan zijn.